ДОДАТОК до „БУКОВИНИ“.

РУСКА РАДА

НАРОДНА ҐАЗЕТА

Виходить що тижня в пятницю | Адрес Редакциї: „РУСКА РАДА“ в Чернівцях ул. Петровича ч. 2. | Коштує річно 4 корони.

Ч. 14. Чернівці, дня 4. (17.) цьвітня 1903. Рік VI.

Великодні дзвони.

Минув час смутку і церков Божа відзиває ся до нас веселим сьпівом: Воскрес Ісус з гробу, як предсказав, подав нам вічне житє, мир і велику ласку. І справді, чи не маємо причини тішити ся, що Ісус Христос, наш цар і владика, побідив смерть і встав з гробу? Маємо причину, бо воскресеніє Христове скріпило нашу віру і нашу надію. Оно принесло радість так для сьвятих апостолів, як і для всїх вірних. Що може бути смутнїйшого над утрату найлїпшого тата, наймилїйшого учителя, найвірнїйшого приятеля і добродїтеля? А таким був Христос для своїх учеників. Що мали починати ученики, коли їм страшна смерть забрала учителя? Они полишили ся як бідні сироти без помочи, без потїхи і поради. Вже покійний їх учитель і приятель, але жиють вороги, що не наситили ся невинною кровію а беруть ся тепер до безборонних учеників. Не сьміють вже ученики отворити свої уста і учити науку свого учителя і они розбігають ся як ті вівцї без пастуха.

Але як ясне сьвітло сонця розгонить всї хмари, так воскресеніє Христове перемінило страх і тугу учеників в безмежну радість. Нї великий камінь, нї варта не стримали Єго в гробі. Воскресеніє Христове є певним доказом, що Він правдивий Бог і Єго наука Божа. Оно є й найпевнїйшим доказом, що й ми воскреснемо і тому велика наша радість. Нема на сьвітї радости без смутку, щастя без розчарованя, а сама гадка о смерти перемінює радість в гризоту. Хто з нас ще не заплакав над гробом тата або мами, приятела або подруги? Та тут власне потїшає нас воскресеніє Христове, що не на віки від них розлучаємо ся і що знов будемо з ними. І неміч тїла, тяжкі недуги най нас не засмучують, бо як Христос на цїлім тїлї тяжко зранений, встав в великій славі, так і наше тїло прославить ся воскресенієм.

Та надія потїшала праведного Йова, що утратив весь маєток, терпів дїткливі рани і струпи на цїлім тїлї, котрого покинули всї, навіть власна жінка; свою нужду осолоджував словами: знаю, що відкупитель мій жиє, а в день послїдний має воскресити на земли моє тїло, що се терпить.

Та надія додавала потїху і відвагу Маккавеям, так що в найстрашнїйших муках твердо стояли при своїм законї.

Чого маємо смутити ся на сьвітї? Всї хороби і терпіня скоро переминуть і смерть нами не опанує; затрубить ангел і всї з гробів встануть і підуть ті, що робили добрі дїла, в воскресеніє живота, а ті, що робили злі дїла, в воскресеніє суда. Справедливі вста-

нуть на радість, веселість і вічне житє, а грішники на кару і муки.

В якім стані помремо, в такім встанемо; тепер час посіву, а відтак встанемо з душею і тілом на вічні жнива, надгороди або кари.

Жиймо справедливо, як наказує наша совість і сьвяте Євангеліє, щобисьмо не лиш воскресенієм Христовим, але й нашим воскресенієм на віки тішили ся. Чинім добрі діла в родині, громаді і краю. Не будьмо самолюбами, не спинюймо других в добрім а приложуймо й самі наші руки до добрих порядків, які в нашім краю ширять ся, а до котрих накликають нас день в день наші учені приятелі, що мають Христа в серци. Най воскресне Бог і най розточуть ся вороги Єго і най біжать від него ненавидячі Єго. Як счезає дим, най счезнуть, як тає віск від вогню, так най счезнуть, а праведні най звеселять ся. Христос воскрес!

З нами Бог.

З нами Бог!
Розумійте невірні
й покоряйте ся всї:
з нами Бог!

Вчуйте всї
до останних землї:
з нами Бог!

Покоряйтесь могучі:
з нами Бог!

Бо хоть ви
еще раз переважите,
таки-ж ви
еще раз всї уляжете:
з нами Бог!

І хоть ви
яку раду урадите,
то Господь
єї знищить — упадете;
з нами Бог!

І яке
хто з вас слово казати ме,
то воно
довго в вас не тревати ме:
з нами Бог!

А нам постраху вашого
не злякати ся,
анї соблазню нам
переймати ся:
з нами Бог!

Сьвятїть Господа
Бога нашого,
най Він боязню
буде вашою:
з нами Бог!

І хто небудь на Него
лиш надію кладеш
ти від Него собі
все осьвяту приймеш:
з нами Бог!

І ми всї
уповаймо на Него,
і спасем ся ми всї
Єго ради:
з нами Бог!

Люди, що в тьмі сидїли,
сьвіт великий уздріли:
з нами Бог!

Ви, що осторонь в тїни
смертній провели час,
сьвіт засяє на вас:
з нами Бог!

З нами Бог!
Розумійте невірні,
покоряйте ся всї:
з нами Бог!

Що значать добрі заступники-посли народу.

Перед роками домагав ся посол Пігуляк в соймі, щоби правительство подбало о то, аби ґрунта фундушу релїґійного випахтовувати селянам а не поодиноким заможним пахтярам. Доси збогачували ся неправославні поодинокі пахтярі

добрами православного фундушу, а православні хлїбороби вивандровували тим часом із краю, як раз через брак землї.

Так само домагав ся того посол Пігуляк в анкетї (радї), скликаній минувшого року в Чернівцях на то, аби зарадити лиху, через котре покидає нарід рідний край та вивандровує до Америки. Невелика би то була робота, як би дирекция фундушу розказала попарцелювати ті добра, що їх доси пахтувала неправославним і пускала за відповідний гріш на роки між хлїборобів жадних землї. С першу дивили ся „приятелї“ нашого народу так в соймі, як і в тій анкетї з коса на домаганя посла Пігуляка, але потім, як вздріли, що нарід такі не жартує і покидає цїлими рядами рідний край, то усвоїли ся і ті „приятелї“ нашого занедбаного народу з домаганями посла Пігуляка і тепер дїлимо ся з вами, милї хлїбороби, тов радістнов вістков, що дирекция фундушу таки попарцелювала вже своє добро в Нових Мамаївцях на 86 парцельок по несповна пів фальчі і пускає їх вже такі сеї весни між хлїборобів жадних землї.

Належить ся за се повне признанє і подяка фундушевій дерекциї; але ще більшу подяку треба висказати щирим заступникам-депутатам нашого народу за їх ревне заступництво інтересів хлїборобів. Незважаючи на всякі прикрости, не давав посол Пігуляк доти супокою, доки не допнив справедливости для хлїборобів.

В Мамаївцях тримав фундушеве добро довгий час пахтяр Зінґер в посесиї. Він відпускав фальчу тої запахтованої фундушевої рілї за подвійну або й потрійну цїну між люди! Тепер же буде нарід тоту рілю парцелями на роки брати просто з першої руки і в тих або трошки вищих грошах, в яких Зінґер то добро довгими лїтами пахтував від дирекциї.

Таких дібр має фундуш і по других селах, де також нарід жадний землї. Добре би було, як би дирекция фундушу незакінчила свою людяну акцию тим одним кроком в Нових Мамаївцях. Се принесло би фундушевій дирекциї честь і подяку бідного народу, тай неконче втрату. Бо люди готові ще з подяков, поповнити ті кошта, які дирекциї із парцеляциї прибули би. І вовк би був ситий і коза цїла. Бож парцеляция не виносить такі великі суми, щоби люди мусїли дерекциї так дорого платити за пахт тих парцель, як платили до тепер в Мамаївцях Зінґерови або Бернгардови Кранцови в Кучурові Великім і по других селах.

Борба з алькоголем.

Алькоголь — се є та „міць“, що надає горівцї, вину, медови і пиву опяняючу власність.

По цїлім сьвітї іде тепер завзята борба против алькоголю. В Анґлїї є вже 7 мілїонів таких людий, що цїлком не уживають алькоголїчних (горячих) напоїв. Людий таких звуть абстинентами. В Америцї є вже цїлі держави, де взагалї горячих напоїв не можна продавати, хиба лиш для цїлий лїчничих.

Найменше напоїв уживає Італїя, а найбільше Данїя. З того не виходить однак, що там найбільше піяків, де найбільше пють. Противно — річ певна, що найбільше піяків в Росиї та в нашій славній Буковинї. Не іде іменно о се, кілько пересїчно горячих напоїв припадає на одну голову — але о се, як і що люди пють. — Нїмець пє собі реґулярно добре пиво, звичайно по добрій їдї. Пиво пють в Нїмеччинї загально, отже на всїх Нїмцїв припаде велика скількість пива. А прецїнь — піяньство у Нїмцїв взглядно не велике, а то головно тому — що рідко хто пє на оден раз богато. Противно — у нас на Буковинї, межи селянами — рідко хто уживає стало горячих напоїв. У нас, коли видко пяного, то такого, що може цїлий місяць нїчого не пив, але раз пішовши до міста на ярмарок — зробив собі баль та з'ївши за 2 кр. булку, випив на майже порожне черево за 10—15 кр. горівки, до того зле лютрованої — і вже готов! Лежить в коршмі під лавою, або в рові.

Є у нас вправдї також досить налогових піяків, але коли би такий піяк добре

собі попоїв і випив ту саму скількість алькоголю, не в смердячій і приправленій горівці — але в добрім пиві або вині — тай не нараз, — то певно не запив би ся так тяжко від того.

Пите горівки та других горячих напоїв — се знов добровільне а цілком непотрібне оподатковане себе самих! І то платять той податок головно верстви найбіднійші, то є: мужики і робітники, котрі уживають майже виключно горівки. І так з горівки мала Австрия р. 1902 — аж 90 мілїонів корон доходу. З пива, котрого в західних краях Австриї уживають також і біднійші верстви — було 77 мілїонів доходу — а з вина, що єго пють передовсїм богатші, 11 мілїонів. А говорить ся тут лиш о тих мілїонів, що впливають до державної каси!

А кількож то мілїонах тоне в кишенях ріжних шинкарів та пропінаторів, що не лиш збогачують ся на біднім народі, але ще є дото го єго найтяжшими ворогами!

Треба би отже нам таки направду подумати над тим, чи вже не крайний час і нам вздержатись від горячих напоїв, а передовсїм: змаловажити горівку!

Податкові опусти.

Сего року увійшов в житє новий закон о відписуваню ґрунтового податку з причини елементарних нещасть. З сим новим законом повинен познакомити ся кождий селянин, аби не платив ґрунтового податку від ґрунту, котрий не приніс єму того доходу, від якого вимірено ґрунтовий податок.

До сеї пори обовязував закон з 1896 року. Сей закон розріжняв два роди елементарних нещасть. До першого належать: град, повінь, огонь в поли, миши і фільоксера. Коли одна з сих причин знищила на парцели меньшій як 2 гектари ($2^1/_4$ фалчі) четверту часть плоду, то властитель мав право домагати ся відписаня части ґрунтового податку тогди, коли шкода знищила тілько плоду, кілько виходило на оден гектар (над 1 фалчу).

До другого рода елементарних нещасть зачислював давний закон довгу посуху, довгі дощі, перстенець і т. д. В таких случаях господар міг домагати ся, аби єму відписано часть ґрунтового податку тогди лиш, коли через шкоду стратив четверту часть плодів з цілого свого господарства.

Отже німецкі посли в державній раді виробили право, котре шкоди через посуху або вогкість зачислило до першого рода елементарних нещасть. Через то господар зможе домагати ся, аби єму відписано ґрунтовий податок, хотьби дощі або посуха знищили єму меньше як четвертину доходу з цілого господарства. До другого рода шкід зачислено також шкоди комахами, перстенцем і ріжними иньшими хоробами збіжа.

Мінїстерство видало до скарбових дирекций розпорядженє, аби на случай, коли хто внесе поданє о відписанє ґрунтового податку з причини елементарного нещастя, здержати всяку екзекуцию против него за податок так довго, аж буде відповідь на поданє.

Обраховано, що через сей новий закон всї властителї ґрунтів в Австриї заплатять ґрунтового податку о два мілїони корон меньше, як доси платили.

Македонія.

Коли Австрия і Росия вмішались в Македоньску справу і казали султанови перевести реформи в користь Македонців, візвано Македонців аби сидїли тихо і не бунтували ся, бо Австрия і Росия вже самі будуть пильнувати, аби Македонцям не сталась нїяка кривда.

Тимчасом Македонцї не вірять в добру волю турецкого правительства, нї своїх опікунів.

Македонцї переконані, що коли би зложили оружє і покинули гадку вимушеня реформ силою, то для них настануть ще гірші часи, бо часи страшної пімсти

над розоруженим народом. Тому також не мало найменшого успіху візване правительства, аби Македонці до 8 днів зложили оружє. Повстанці не лиш не складають оружя, але заосмотрюють населенє в нове, котре дістають дорогою контрабанди з Болгариї і дорогою рабунку з військових маґазинів турецких.

Маючи свого ворога, т. є. турецке правительство і турецкі уряди і урядників в своїм краю, розпочали борбу страшнійшу як оружна, око в око; Македонці заатакували добро Турків і турецкої держави огнем і динамітом. Страшний переполох викликав динамітовий атентат на зелїзничий міст коло стациї Мустафа паша. Експльозия наступила в ночи безпосередно перед приїздом. Поїзд приїхав до Царгороду з 6 годинним спізненєм. Міст тимчасово направлено, але виновників не вислїджено. Треба додати, що лїнію, на котрій виконано сей атентат, пильнує велика сила війска.

На шляху Сальонїка-Царгород висаджено в воздух міст 31 метрів довгий.

Сусїдами Македонців (Болгар) є Альбанці, котрі ненавидять все, що славяньске. Альбанці люблять Македонців так, як нас Нїмці. Як Нїмці не хочуть позволити, аби правительство дало нам ті права, які всїм народам Австриї дає австрийска конституция, так і Альбанці порішили не позволити на нїякі реформи в Македонії. Особливо напосїлись Альбанці на місто Митровицю, де сидить росийский конзуль, котрий пильнує. аби султан перевів обіцяні реформи. Говорять, що готових до бою стоїть 20 тисячів Альбанців.

Оногди 5000 Альбанців напало на місцевість Вучитї і зажадало виданя нових християньских жандармів. Начальник громади, одержавши запевненє, що їх не забють, видав 11 жандармів, котрих Альбанці забрали до Пріштінї. Рівночасно напало 8000 Альбанців на Митровицю і зачали єї острілювати. Комендант міста аж в наслїдок візваня росийского конзуля приступив до оборони міста. Против Альбанців вирушило 1200 турецких жовнїрів з 4 гарматами. Заїла борба тревала 4 годинї і вкінци відігнано Альбанців. На боєвищи лишили богато убитих і ранених.

Коли Альбанці вже утекли, росийский конзуль Щербина оглядав поле битви. Тогди Альбанець, що служив в турецкім війску і саме тодї стояв на вартї, стрілив до козуля. Конзуль упав тяжко ранений і відтак помер. Турецке правительство, котре є обовязане пильнувати безпеченьства конзулїв, страшно затревожилось, аби Росия не влїзла в Туреччину зі своїм війском. Султан наказав вислати 33 баталїонів війска, котрі мають обсадити альбаньскі села.

Турки розголошують, що македоньскі комітети доконують насильства на Турках. В місцевости Куляп, македоньскі ватаги напали на високого достойника турецкого Сефердіна, повиривали єму нїхтї, вилупили очи а відтак відрубали голову. Иншого турецкого достойника затортуровано, повісивши перед тим в єго очах стару маму. Се викликує між магомеданцями велике роз'яренє і підбурює їх против християн.

Турецке правительство має мати докази, що динаміт, котрим виконано послїдні атентати, привезено з заграниці через Болгарию. Правительство також довідало ся про намірені нові атентати, між иншим також в Царгородї і Сальонїці. З тої причини заряджено строгі полїцийні і війскові средства осторожности.

Жовнїра, що зранив росийского конзуля, засуджено на 15 лїт. Росия домагаєсь, аби єго покарано смертию.

Доносять, що Альбанці взяли одно македоньске місточко і вирізали все населенє.

Письмо з Веренчанки

(Кіцманьского повіту).

Дня 29. марта відбули ся перші загальні збори Каси пожичкової і щадничої для громади Веренчанка, при участи величезного здвигу народу. На збори прибув вп. пан посол др. Стоцкий. Наше село не мало ще щастя витати у себе п. депутата, длятого хочемо дещо о тім написати, абисьте знали, братя хлїбороби, що хотяй всї мали наше село за пропавше, однак оно зачало видобувати ся з

темноти а також і уміло віддати честь заступникови руского народу. Вже о 9. г. рано сотки наших селян очікували на двірци п. депутата. Коли потяг затримав ся і п. посол вийшов, привитали єго селяни грімким „славно“. З двірця в супроводї бандериї попровадили п. депутата до хати, призначеної на збори. Тут на брамі привитав п. посла господар Іван Васкан хлїбом і солею, а потім удали ся на збори. Їх отворив п. надучитель Іля Малик а потім забрав голос п. посол др. Стоцкий. Як красно і пориваючо п. посол до наших селян промовляв, не дасть ся описати, але з лиць наших хлїборобів можна було вичитати, що хотяй перший раз п. посла бачили, а вже прилягли до него серцем і душею. Збори закінчено многолїтством в честь цїсаря а потім начальник з Кадобівцїв Іван Мельниченко (дай Боже всюди таких начальників!) подякував п. послови дуже красними словами за єго безчисленні труди, які положив для добра руского народу. Потім наступила перекуска, при котрій п. надучитель Спинул вніс тоаст за здоровлє п. посла, дякуючи єму за заслуги около суспільности, а п. посол знов підніс здоровлє учителїв, котрі дуже много працюють, щоби наш нарід видвигнути з темноти.

О 4. год. по полудни відпровадили нашого дорогого гостя до двірця, де єго вже сотки народу очікували, а коли п. посол всїдав, з соток грудий давав ся чути голос „славно“, аж доки потяг не зник з очий. З околицї прибули на збори: п. надучитель Спинул, начальник Іван Мельниченко, заступники Николай Кукурудзяк і Дмитро Гладїй, секретар Кароль Веселий, господарі Іван Мельниченко Василїв, Николай Михаловский, Стефан Жураковский, Григорій Гладїй і крамар Осип Шпортко, всї з Кадобівцїв. П. надучитель Шербанович і учитель Дудиньский з Киселева; учитель Бордиянчук з женою з Бабина. З місцевої інтелїґенциї не явив ся нїхто, лиш учительки п. Шадковска і п. Бабюк. Длячого? — не знати. Все відбуло ся гарно, лиш наші гайдуки виставили ся на сьміх, бо прийшли підчас зборів з „розказом“ відобрати моздїри, аби не стріляти. Має розуміти ся, що з чим прийшли, то з тим пішли, бо моздїрів люди не дали і далї стріляли.

Наша каса числить 42 члени. Вправдї на Веренчанку дуже мало, але що робити. За то маємо таких маючих членів, котрі пристали, аби бути взірцем для других, як: Кость Ільчук, Василь і Стефан Антимійчук і др. До старшини увійшли: Іля Малик начальник, Григорій Васкан заст.; Василь Антимійчук, Стефан Костик і Людвик Остромецкий члени. До ради надзорчої увійшло 12 членів: Корнило Рахмістрюк предсїд; Кость Ільчук заст.; Іван Васкан, Стефан Антимійчук, Тодер Гливка, Михайло Гриневич, Івон Папіж, Дмитро Огрем, Дмитро Васкан, Василь Васкан, Тодер Янчик і Іван Блажевский, члени.

Вкінци мусимо признати, що господар Остромецкий і Гриневич дуже ревно занимали ся касою, бо они борзо пізнали, що то велике добро для народу. Тїшимо ся дуже, що Бог нам допоміг запровадити касу і що на єї отворенє прибув п. посол др. Стоцкий, котрий нам так красно все розяснив. День той нїколи нам не вийде з памяти, а також не забудемо і гайдуків з „розказом“.

Ми знов від себе додамо, що долею Веренчаньских Русинів дуже щиро заняв ся вп. п. Іван Шадковский, і сему народолюбцеви перед людьми за єго труди щиро дякує наша редакция.

Письмо з Милїєва

(Вижницкого повіту).

Справозданє видїлу читалнї „Руской Бесїди“ на загальних зборах, котрі відбули ся 8. марта 1903 в 3 годинї по полудни.

По отвореню загальних зборів заступником голови, Фокою Колотилом, здавав видїл отсе справозданє:

1. Читалня заснована в Милїєві року 1898.

2. Прибуло в послїднім роцї 11 членів.

3. Має 42 члени, межи ними 30 письменних.

4. Річна членьска вкладка виносить 40 сотиків.

5. 32 члени заплатили свою вкладку.

6. Читалня мала 23 корон 16 сотиків приходу а 9 корон 34 сотиків розходу.

7. Ще не має своєї власної хати, але загадують збудувати.

8. До читалнї сходять ся лиш в неділю і сьвято.

9. Читалня має свою бібліотеку; в нїй находять ся 100 книжочок і стоять в своїй шафі. Декотрі з членів визичають до дому.

10. До читалнї приходила в послїднім роцї лиш Руска Рада. Оден читав ту ґазету а другі слухали і також визичали до дому.

11. Тепер замовили ми собі книжочки „Просьвіти“.

12. До читалнї приходять учителї і читають ґазету і книжочки на голос.

13. Звичайно пересиджують в читални цїле пополудне.

14. Майже всї члени читалнї тверезї.

15. Добробит читалників побільшає ся.

16. В короткім часї отворить ся в селї каса пожичкова і щаднича. До тепер зголосило ся 30 людий до каси.

17. Читалня має противників лихварів і їх підхвостачів.

18. До нашої читалнї належить і кількох парубків.

19. До села приходить до 4 членів „Руска Рада“.

20. Читалня занимає ся закуповуванєм і продажею соли.

До нового виділу увійшли: надучитель Василь Завадюк голова, Лесь Загул заступник, Михайло Скрипник касиєр, Дмитро Ґаврилюк Івана секретар, Іван Загул бібліотекар, Петро Шандро і Тодер Кузєк виділові. Комітет для соли отсей: Николай Кузєк Івана, Петро Шандро і Ілаш Шандро Леся. Дальше говорили деякі о отвореню склепу а иньші знов о будованю власної хати, о чім розвинула ся ширша розмова. Читалня має уже 165 корон 10 сотиків готового гроша. Місцевий панотець о. Данилевич прихильний читалнї і бере в нїй участь.

Всячина.

Нам пишуть з Чорногузів, Вижницкого повіта: Загальні збори нашої читалнї відбули ся дня 22. марта с. р. До нового виділу вибрано панотця Хрізанта Зеленчука головою, пана надучителя Осипа Лучиньского заступником, пана учителя Костя Сарматюка писарем, п. Михайла Евдощука, півця церковного, бібліотекарем, п. Івана Ґояна скарбником а Гната Шпанюка і Дьордїя Андрука виділовими. Читалня має 400 книжок просьвітних і побирає ґазети: Руску Раду і Хлопску Правду. Шпихлїр читалняний має кількадесять кірців кукурузи. На загальних зборах ухвалено заложити склеп читалняний і вступило 20 членів з членьскою вкладкою від 5 до 20 корон. Зложено 140 кор. і керму над склепом обняли о. Зеленчук і надучитель Лучиньский. Ми уже до сьвят спровадимо муку і будемо мати паски з муки з нашого читалняного склепу. В члени читалнї вписало ся 44 мужчин і 22 женщин, а між ними панї добродїйка Синклїтика Зеленчук, п. Марія Лучиньска, жена надучителя, п. Анна Сарматюк, жена учителя, Марія Костецка, учителька, Евгенія Зеленчук, донька пароха і п. Марія Евдощук, жена даскала. Честь інтелїґенциї в Чорногузах, ще щиро прихильна народови, а особливо впр. о. Зеленчукови і п. О. Лучиньскому, що прикладають найбільше труду около читалнї і склепу.

До Заставни! Депутат Пігуляк запрошує своїх виборців на посольске справоздане, яке відбуде ся у Великодний вівторок о 2. годинї з полудня в Заставнї.

Наші опікуни. Волоскі панотцї над нами так розпаношили ся, як турецкі паші над православними Македонцями. Нас Русинів мають лиш на то, аби з нас вовну стригчи при тім нам нема жадних прав, все належить ся Волохам, хотьби їх була в селї лиш жмінка. Так дїє ся в Кучурові Великім, Ґлїтї, Бурлї і в Нових Бросківцях. У всїх сих селах панотцї правлять богослуженє, учать в школї і ведуть канцелярию парафіяльну лиш по волоски, хоть тут нарід руский а лиш

кілька Волохів, що знають впрочім і по руски. Але не доста сего. Они немилосердно тримають нас в своїх руках і страшно люті, як наблизить ся який приятель народу до тих сіл, представить своїм руским братям їх турецку неволю і подасть способи, як би могли з біди-нужди видобути ся.

Так заложили вони в Кучурові Великім волоску касу, бо то ніби все одно, таже гроші „цїсарскі“. Ми на се скажемо, що і в жидівских банках гроші цїсарскі а про то ми через них пішли з торбами, бо ми не засїдали в радах тих банків і не розуміли їх дїловодства нїмецкого, таксамо як наші канцеляриї громадскі тому нам ворожі, бо незнаємо, що там пишуть, бо то по нїмецки. Але зухвалість панотцїв, що заложили в рускім селї волоский банок, пішла ще дальше, вони лютять ся на послів Стоцкого і Пігуляка в Дештептарі, що сї народолюбцї загостили до Кучурова на отворенє рускої каси. Вам, волоскі панотцї, нема права до нас, бо Ви позичені а минани в руских селах!

З Ґлїту коло Солки доносять нам, що панотець Авраам нїколи не править в церкві і не вчить в школї в сім чисто рускім селї по руски а від якогось часу збирає підписи між темними парохіянами, аби скасувати тут науку в рускій мові. Робить се потайки, але ми придбали сего масненького ворога при роботї

В. Бурлї під Радівцями заголомшив панотець Павлюк руских парохіян таки спершу. Настрашив їх, що прикажуть будувати другу школу і другу церкву, як би зажадали рускої науки і богослуженя. Тримає нарід гейби клїщами в темнотї і супокійно ловить собі рибку в каламутній водицї. — А що вже казати за Поповича з Нових-Бросківцїв, що ледви опустив шкільну лавку. Вже і він собі набрав подуфалости, бо носом чує, що то поплатна марфа, румунїзация. Будує собі Романїю серед руского села, бо найшов 34 родинї, що колись вміли волоский отченаш, але не видить тих прочих 1200 душ руских. Ви, свинцїйо, мазаєте дурницї в Дештептарі, лютуєте против богобойного руского народу, чекайте, прийде коза до воза! Не поможе Вам і Беяну, як ми покажемо Вам, по чому локіть кваші. А тим часом прочитайте собі нїмецку шкільну ґазету, як красно Ваші дїла там описані і що Ви за оден.

Школярі. Сего року ходить до Чернівских народних шкіл 1869 руских дїтий. Се вже красне число, ним ми перевисшили Волохів. Взагалї взявши, ми можемо бути задоволені з посїщаня народних шкіл в цїлім краю нашими дїтьми. Але одна велика хиба в нас, а се та, що ми поперестаємо на науцї в народній школї й тим контентуємо ся. Ми не маємо інтелїґенциї й не будемо єї мати, бо на високій школї (унїверзитетї) є наших студентів лиш 68, а між ними лиш 21 Русинів-Буковинцїв. Що значать наших 21 студентів, а найби й всїх 67 против 145 волоских і 328 нїмецких? Значить, що ми і на далї будемо шапкувати перед чужими панотцями і урядниками! От тому то, панове громадо, тягнїм ся з остатного, а вчїм наших дїтий високих шкіл, як то роблять другі народности. Не будьмо ворогами нашого власного щастя.

Впр. митрополит Володимир приказав, аби всї надписи в резиденциї і конзисториї були й по рускн, і се зараз зроблено. Ми дякуємо впр. о. митрополитї за сей справедливий приказ і просимо, аби за порядком усунув всї численні кривди, заподїяні православним Русинам на Буковинї.

Новий міст на Прутї. В Люді-Горячій мають небавом побудувати деревляний міст за 150.000 корон. Се завдячуємо упімненям наших депутатів.

НАЙЛІПШІ НАСІНЯ цьвітів і огородовини
можна дістати лише в торговли насінь
Якова Кофлера в Залїщиках.
Ся торговля висилає цінник тих насінь даром і вже оплачено, хто лиш зажадає.
5—5

Заохочуймо всїх, аби приступали до наших щиро мужицких товариств „Руска Рада“ і „Руска Бесїда“ в Чернівцях!

Видає Товариство „РУСКА РАДА“. За редакцию відповідає ІВАН ЗАХАРКО.
З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Ів. Захарка.